

OBS!! FÖR PUBLICERING TIDIGAST 1.9.2015 KL. 15.00

Rektor Mikko Hupas tal vid Åbo Akademis inskription den 1 september 2015

Fru kansler, bästa gästande rektorer, bästa kolleger, dear international colleagus, ärade idkare, gynnnare och vänner av vetenskapen

Det finländska högskolesamfundet står inför stora utmaningar. Regeringsprogrammet med sparåtgärder inom utbildningssektorn påverkar universitetens finansiering på flera sätt. Dels genom en direkt nedskärning i basfinansieringens nivå, dels genom infrysning av universitetsindexet. För Åbo Akademis del betyder det en årlig anpassning på ca 3 miljoner. Den planerade minskningen av statens finansiering till Finlands Akademi och Tekes innebär också att kampen om extern forskningsfinansiering hårdnar.

Samtidigt som man förstår det stora behovet att balansera statens ekonomi, har många dock – med fog – reagerat mot storleken på nerskärningen som drabbar utbildningssektorn och mot den snabba tidtabell som nerskärningarna ska förverkligas på.

Vi ska inte tappa modet! Trots att vi väntar oss ekonomiskt utmanande tider är det viktigt att vi fortsätter verksamheten enligt våra egna mål. Vi ska fortsätta att ytterligare stärka utbildningens struktur, vi ska effektivt publicera våra forskningsresultat, vi ska vara aktiva i att söka externa projektanslag. Finlands Akademis profileringsmedel samt regeringsprogrammets spjutspetsinsatser ger här nya möjligheter.

En god nyhet är att Åbo Akademis medelinsamling kommit bra igång, vi har under det första halvåret samlat in hela 6,5 miljoner euro. Ett stort tack till alla donatorer! Vårt gemensamma mål är att garantera högklassig undervisning och forskning på svenska i Finland, även i

framtiden. Vi hoppas att akademins vänner och alumner, fortsätter att bidra till att stöda vår snart hundraåriga akademi.

Samarbete gör oss starkare

Då det blåser snåla vindar är samarbetsparter, våra vänner, av största betydelse. Åbo Akademi uppskattar högt det nära och mångsidiga samarbete vi har med Åbo universitet och de övriga Åbohögskolorna. I juni ingick alla sex Åbohögskolor ett nytt avtal om att ytterligare öka samarbetet speciellt inom forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamheterna. Med detta samarbete sparar vi resurser, samtidigt som verksamhetens kvalitet och mångsidighet stärks.

I vårt samarbete med Yrkeshögskolan Novia finns det många outnyttjade möjligheter. Vi kunde i större grad ha gemensamma utrymmen och skapa synergier inom undervisningen. I Vasa har vi ett fungerande samarbete med Novia inom energitekniken och detta exempel borde vi följa inom flera områden.

Ett annat gott exempel på samarbete i Vasa är utbildningen för språkbadslärare tillsammans med Vasa universitet. Detta samarbete förenar de båda universitetens styrkor - studier i flerspråkighet och pedagogik.

Det nordiska samarbetet har traditionellt varit speciellt viktigt för Åbo Akademi. För att ytterligare aktivera samarbetet arbetar vi som bäst med att skapa tydligare strategiska avtal med våra största samarbetsparter i Norden.

Åbo Akademis internationella kontakter och nätverk är omfattande. De flesta av de pågående forskningsprojekten vid Åbo Akademi har starka internationella kontakter, vilket också är en grundförutsättning för så gott som all extern finansiering idag.

Ett starkt exempel på frukten av internationellt samarbete är professor Kim Wikströms pågående mångmiljonprojekt gällande nya

affärsmodeller för industriella investeringar i energi- och transportsystem. Projektet sker inom ramen för ett större konsortium partners såsom Stanford University och Kelloggs School of Management. Det här ett exempel, det finns många flera som kunde nämnas och som är värda beröm.

Vi är på rätt väg

Många stora förändringar har skett i år. Vår nya organisation med de fyra fakulteterna har varit verksam sedan årsskiftet. Vår universitetsservice har gått igenom sina funktioner grundligt och tagit fram nya former för att stöda fakulteternas kärnverksamhet. Även rektors ledningsgrupp bestående av dekanerna, vicerektorerna, Vasarektorn och förvaltningsdirektören har kommit bra igång. Jag är imponerad av det engagemang och den dynamik som råder vid de nya fakulteterna, inom ledningen och inom universitetsservice. Jag är övertygad om att vi nu är på rätt väg – det finns alla förutsättningar för en stark och framgångsrik akademi även i framtiden. Ett stort tack till er alla!

Nu då vi inleder läsåret, startar också de nya breda kandidatutbildningarna. Det betyder att studerande bekantar sig med flera ämnen i början av sina studier för att sedan specialisera sig inom ett huvudämne. Tydliga och schemalagda studiehelheter och samarbete mellan fakulteterna kommer att underlätta kursplaneringen för studenten. Det är en stor och spännande reform och Åbo Akademi är ett av de första universiteten i landet som förnyat utbildningarna till breda utbildningslinjer inom alla områden. För att redan i ett tidigt skede få en tydlig bild av hur programmen fungerar bör vi nu på samma gång utveckla och införa ett bra och enkelt utvärderingssystem för alla kurser.

Att vi är på rätt väg visar också det stora intresset för våra utbildningslinjer. Åbo Akademi klarade sig utmärkt i det nya antagningssystemet. Närmare 2 600 sökte en studieplats vid akademien

och drygt 730 studerande inleder studierna vid våra 20 utbildningslinjer. Söktrycket var stort till flera utbildningar, bl.a. psykologin och ekonomutbildningen toppade listan över söktryck till de svenskspråkiga högskoleutbildningarna. Välkomna alla nya studerande, ni har gjort ett gott val!

Attraktiva campusmiljöer

Åbo Akademis campusområden erbjuder personal, studerande och besökare en unik upplevelse. Förutom högklassig forskning och utbildning är våra campusmiljöer en styrka i rekryteringen. Vi är tacksamma för det stöd vi får från Stiftelsen för Åbo Akademi, både vad gäller vederlagsfria utrymmen och satsningar på att utveckla campusmiljöerna.

Akademien har i år fått en miljon euro för planering av projektet Campus Gadolinia. Tack vare denna finansiering kan vi nu inleda planeringen tillsammans med Stiftelsen för Åbo Akademi. Det här är en fin möjlighet att utveckla Biskopsgatans campusmiljö. Här arbetar vi naturligtvis gärna med studenterna och studentkåren. Vi hoppas nu kunna skapa någonting helt nytt och spännande.

Det gränsöverskridande universitetet

En stor del av sommaren var sval och ännu kyligare kändes den politiska atmosfären med de negativa uttalandena gällande mångkultur. Extrema rörelser som motarbetar demokrati och mångfald i samhället har väckt debatt och motreaktioner. Liksom värmen som kom i augusti växte en manifestation fram - "Vi har en dröm" med demonstrationer för ett öppet och mångkulturellt Finland. I universitetsvärlden är det internationella och mångkulturella vardag – ja, universitet kan inte existera utan att ha dörren öppen mot världen. För att klara oss i den globala konkurrensen behöver vi toppforskare från hela världen. Vår nya strategi "Åbo Akademi – det gränsöverskridande universitetet" känns minst sagt aktuell både i ett lokalt och globalt perspektiv. Som

grund för vår verksamhet och identitet är värdena: mångfald, öppenhet, djärvhet, delaktighet och hållbarhet.

Jag citerar från strategin: "Vår vision är att Åbo Akademi år 2020 är ett universitet vars verksamhet överskrider språkliga och kulturella gränser, där en svenskspråkig akademisk miljö förenas med en internationell atmosfär och där utbildningen och forskningen håller högsta kvalitet. Med sin särskilda status som det enda svenskspråkiga mångdisciplinära universitetet i Finland ska Åbo Akademi vara bäst på gränsöverskridande arbetssätt, mångfald och öppenhet. "

"Centralt för Åbo Akademis strategi 2015–2020 är en tydligare profilering av verksamheten. Profilering innebär att akademien strävar efter att i högre grad särskilja sig från andra universitet och framhäva områden som är utmärkande för akademien eller där akademien vill vara speciellt framstående."

Dear colleagues, Åbo Akademi University is among those universities in Finland with the highest number of international teachers, researchers, doctoral students and graduate students. We embrace this type of diversity as it enriches Åbo Akademi and assures its position as a dynamic, multicultural community.

Åbo Akademi University – according to its new strategy – is aiming to further clarify the profiling of its research and education. In support of the new strategy, the Academy of Finland allocated 3 million euro in funding in order to strengthen the profiles of three of our most topical areas of research: Minorities, Molecular Process and Material Technology, and Drug Development and Diagnostics (in collaboration with the University of Turku). According to the international panel of experts, these three focus areas effectively address the needs of today's society, in particular, those of the different minorities and the Finnish biotech industry.

At the end of the spring, we received further good news. Six major projects received significant funding from the Academy of Finland. This time as many as five of the projects were within the area of Arts and Society. This is encouraging. I have also understood that a good number of new proposals are under preparation for the Academy of Finland's next round.

We have also worked hard to improve our support processes for proposals to the EU. We have already seen results from our efforts. Quite recently, two significant EU grants were awarded to Åbo Akademi University: one in Marine Biology, one in Bioimaging.

I warmly welcome all our international teachers, researchers, doctoral students and graduate students to Åbo Akademi. I hope you will find your stay here fruitful and inspiring, in terms of both your studies and your personal life. We will certainly do our best to ensure that your time here is rewarding and memorable. Bästa åhörare, jag är övertygad om att vi är på rätt väg. Jag är säker på att vi klarar våra nya utmaningar – precis såsom Åbo Akademi tidigare har klarat många motsvarande under sina hittills 97 år. Vi ska arbeta målmedvetet och – enligt vår strategi – vara "öppna", "djärva" och "gränsöverskridande".

Jag önskar alla studenter och anställda, samt ÅA-vänner en framgångsrik och produktiv höst.